

**SLOVENSKÁ
INŠPEKCIA
ŽIVOTNÉHO
PROSTREDIA**

Inšpektorát životného prostredia Bratislava
Stále pracovisko Nitra
Odbor integrovaného povoľovania a kontroly

Číslo: 7966-41766/2018/Med/374700107

SPRÁVA O ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLE

č. 71/2018/Z

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Stále pracovisko Nitra, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „SIŽP“), ako príslušný odborný kontrolný orgán – orgán štátneho dozoru podľa § 9 ods. 1 písm. a) a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 32 ods. 1 písm. d) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“) vykonala environmentálnu kontrolu (ďalej len „kontrola“) podľa § 34 ods. 1 zákona o IPKZ vo väzbe na § 33 ods. 1 písm. f) a ods. 2 zákona o IPKZ z dôvodu uverejnenia rozhodnutia o záveroch o najlepších dostupných technikách. Počas kontroly a pri vypracovaní správy o kontrole sa postupovalo podľa zákona o IPKZ.

A. Kontrola

Typ kontroly:

§ 34 ods. 5 a 6 zákona o IPKZ – Bežná

Výsledok:

§ 11 ods. 2 písm. a) zákona o IPKZ

B. Orgán štátneho dozoru

Inšpektor:

Ing. Monika Medovičová Číslo preukazu: 452

Telefón:

037 656 06 49

Elektronická adresa:

monika.medovicova@sizp.sk

Inšpektor:

RNDr. Martin Jursa Číslo preukazu: 495

Telefón:

037 656 06 33

Elektronická adresa:

martin.jursa@sizp.sk

Inšpektor: Ing. Ľuboš Gál Číslo preukazu: 654
Telefón: 037 656 06 31
Elektronická adresa: lubos.gal@sizp.sk

C. Prevádzkovateľ

Názov podľa OR: **EPP Slovensko, s.r.o.**
Adresa sídla: **Terezov 4**
920 03 Hlohovec
IČO: **47 241 381**
Kontrola oznámená: 09. 02. 2016 Spôsob: Telefonicky
Zástupca: Ing. Miroslava Svetlíková Funkcia: splnomocnená osoba
Telefón: 0918340271
Elektronická adresa: msvetlikova@eppslovensko.sk
Ďalší zúčastnení: Ing. Zuzana Brestovická Funkcia: inžinierska činnosť

D. Prevádzka

Názov podľa IP: **„Farma Terezov s.r.o. – prevádzka Terezov“**
Adresa prevádzky: **Terezov 4, 920 03 Hlohovec, časť Šulekovo**
Variabilný symbol: **374700107**
Integrované povolenie v znení neskorších zmien a doplnení:
3086-20078/37/2008/Zál/374700107
Vydané: 8.8.2008
Právoplatné: 12.9.2008
Projektová kapacita: 11 820 ks ošípaných (5600 ks výkrmových ošípaných nad 30 kg, 1 300 ks prasníc, 4 920 ks odstavčiat do 30 kg)
Kategória: 6.6. b) Intenzívny chov hydiny alebo ošípaných s miestom pre viac ako 2 000 ks ošípaných nad 30 kg alebo
6.6. c) Intenzívny chov hydiny alebo ošípaných s miestom pre viac ako 750 ks prasníc.

E. Časová os

Vykonávacie rozhodnutie Komisie (ďalej len „VRK“): 2017/302/EÚ z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (ďalej len „BAT“) pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných

Dátum zverejnenia: 15. 02. 2017
Dátum plnenia BAT: 15. 02. 2021
Predchádzajúce kontrolované obdobie: 19.2.2016 – 9.2.2018
Kontrolované obdobie: 10.2.2018 - 27.9.2018
Začatie kontroly: 27.9.2018
Prvé miestne zisťovanie: 27.9.2018

Druhé miestne zisťovanie: -
Vypracovanie správy: 28.11.2018

F. Vykonané úkony

Fotodokumentácia: Nie
Videodokumentácia: Nie
Odobraté vzorky: Nie
Meranie emisií: Nie
Iné: Nie

G. Zameranie kontroly – opis

Kontrola bola zameraná na zisťovanie, či nedošlo k zmene okolností, ktoré môžu viesť k zmene integrovaného povolenia z dôvodu uverejnenia právne záväzného aktu Európskej únie o záveroch o najlepších dostupných technikách – VRK.

H. Stav prevádzky v čase prvého miestneho zisťovania (dňa 09. 02. 2018) – opis

Počas miestnej obhliadky vykonanej dňa 27. 09. 2018 na farme prebiehal intenzívny chov ošípaných. Vo farme boli v činnosti všetky objekty prevádzky slúžiace pre chov prasníc, produkciu odstavčiat a odchov a výkrm ošípaných. Hnojovica bola zhromažďovaná v siedmych veľkokapacitných zásobníkoch (fy. Vítkovice). Kadávery sú skladované v kafilérnom boxe – v samostatnej uzamykateľnej budove, ktorá sa nachádza na okraji farmy, tak aby kafilérne vozidlo nevstupovalo do priestoru farmy.

I. Použité podklady

1. VRK č. 2017/302/EÚ z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o BAT pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných
2. Integrované povolenie pre prevádzku vydané rozhodnutím č. 3086-20078/37/2008/Zál/374700107 zo dňa 08. 08. 2008.
3. Plán preventívnych opatrení na zamedzenie neovládateľného úniku znečisťujúcich látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku pre prevádzku schválený rozhodnutím Slovenskej inšpekcie životného prostredia, odborom inšpekcie ochrany vôd č. 5715-40135/326/2008-VI zo dňa 03. 12 2008.
4. Rozhodnutie Okresného úradu Hlohovec, orgánu štátnej správy ochrany ovzdušia o určení poplatku za znečisťovanie ovzdušia č. OÚ-HC-OSŽP-2018/000246 zo dňa 15.2.2018
5. Prevádzkový poriadok farmy ošípaných Terezov EPP Slovensko, s.r.o.
6. Plán údržby
7. Produkcia hnojovice podľa kategórie zvierat
8. Popis prípravku Active NS od výrobcu, používaného na znižovanie tvorby čpavku
9. Faktúra č. 2126 zo dňa 19. 02. 2018 za dodávku prípravku Active NS

10. Popis prípravku TRIPLE P od výrobcu, používaného ako probiotický prípravok na zlepšenie trávenia
11. Faktúra č. INV174478 zo dňa 22. 12. 2017 za dodávku prípravku TRIPLE P
12. Montážny list merača – vodomer č. 16815852 zo dňa 02. 02. 2017
13. Montážny list merača – vodomer č. 16815853 zo dňa 02. 02. 2017
14. 5333 A3 TOP syp. - popis kompletného krmiva pre výkrm ošípaných od výrobcu
15. 4120 CREEP PELLETS Zn gr. - popis kompletného krmiva pre prasiatka od výrobcu
16. 5160 A1 PLUS syp. - popis kompletného krmiva pre ošípané na výkrm od výrobcu
17. 5230 A2 PLUS syp. - popis kompletného krmiva pre ošípané na výkrm od výrobcu
18. 4220 WEANING PELLETS Zn gr. - popis kompletného krmiva pre prasiatka od výrobcu
19. 4250 STARTER gr. - popis kompletného krmiva pre prasiatka od výrobcu
20. 5430 KPB Klasik sy - popis kompletného krmiva pre prasnice od výrobcu
21. 5519 KPK TOP EPP sy - popis kompletného krmiva pre dojčiacie prasnice od výrobcu
22. 5650 PCH2 syp. - popis kompletného krmiva pre prasničky od výrobcu
23. Záznam z medikácie zvierat za obdobie október-november 2018

J. Kontrolné zistenia

VŠEOBECNÉ ZÁVERY O BAT

1. BAT 1: Systémy environmentálneho riadenia (EMS)

V rámci úsilia o zlepšenie celkového environmentálneho správania fariem majú najlepšie dostupné techniky slúžiť na zavedenie a dodržiavanie systému environmentálneho riadenia.

Zistený stav BAT 1 nie je uplatňovaný

Opis **Áno**

V rámci prevádzky nie je zavedený environmentálny manažérsky systém (EMS) podľa normy ISO 14 001 alebo EMAS, ktorý je európskou normou uplatňovanou v krajinách EÚ. Keďže vyhodnotenie BAT sa vzťahuje na konkrétnu prevádzku „Farma Terezov s.r.o. – prevádzka Terezov“, ktorá zodpovedá kategórii tzv. mikropodnik (samotná prevádzka má menej ako 10 zamestnancov) sa uplatnenie tohto BAT podrobnejšie nehodnotí, keďže zavedenie EMS by si vyžiadalo zvýšené prevádzkových nákladov. Avšak prevádzkovateľ si plní povinnosti, ktoré mu vyplývajú z národnej legislatívy.

2. BAT 2: Správne hospodárenie

Na prechádzanie alebo obmedzenie vplyvu na životné prostredie a celkové zlepšenie výkonu sa v rámci BAT majú používať všetky techniky uvedené v písm. a) až e) tohto BAT vo VRK.

Zistený stav BAT 2 je uplatňovaný technikami uvedenými v písm. b) až e)

Opis **Áno**

Technika uvedená v písmene (ďalej len „písm.“) a) – sa pre danú prevádzku neuplatňuje, keďže ide o existujúcu prevádzku.

Prevádzkovateľ predložil záznam z oboznámenia pracovníkov s podmienkami integrovaného povolenia, Havarijným plánom a Prevádzkovým poriadkom (Welfare + biosecurity) v roku 2018. Prevádzkovateľ má spracovaný Plán preventívnych opatrení na zamedzenie neovládateľného úniku znečisťujúcich látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku pre prevádzku, ktorý bol schválený Slovenskou inšpekciou životného prostredia, odborom inšpekcie ochrany vôd rozhodnutím č. 5715-40135/326/2008-VI zo dňa 03. 12 2008.

Prevádzkovateľ má schválený Súbor technicko prevádzkových parametrov a technicko organizačných opatrení zmenou integrovaného povolenia – rozhodnutím č. 4289-24587/37/2009/Zál/374700107/Z1 zo dňa 24. 07. 2009. Odvoz hnoja a jeho aplikáciu do pôdy vykonáva externá firma na základe zmluvného vzťahu. Prevádzkovateľ predložil skúšky tesnosti na kanalizačné potrubia a stoky, vítkovické nádrže v počte kusov 7, žump na hnojovicu v počte kusov 7, žumpy z objektov SO07 až S013, žump na splaškové vody a žumpy pri sklade kadáverov. Merania tesnosti sa uskutočnili v októbri 2017, pričom všetky merané objekty vyhovujú podmienkam tesnosti. Prevádzkovateľ má vypracovaný plán údržby, na základe ktorého prebieha v pravidelných intervaloch kontrola, oprava a údržba jednotlivých zariadení. Záznamy z týchto činností sa uchovávajú v rámci prevádzkovej evidencie prevádzky. Prevádzkovateľ Uhynuté zvieratá sú skladované v kafilérnom boxe a sú pravidelne vyvážané na základe zmluvy s oprávnenou spoločnosťou. Pri vykonávaní činnosti v prevádzke sa postupuje podľa prevádzkového poriadku farmy.

3. BAT 3: Riadenie výživy

S cieľom znížiť celkové množstvo vylúčeného dusíka, a tým aj emisie amoniaku, pri zachovaní nutričných potrieb zvierat, sa majú v rámci BAT používať také zloženie krmiva a nutričná stratégia, ktoré zahŕňajú niektorú z týchto techník uvedených v písm. a) až d) tohto BAT vo VRK alebo ich kombináciu.

Tabuľka 1.1.

Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT

Parameter	Kategória zvierat	Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT ^{(1) (2)} (počet kg vylúčeného N na miesto pre zviera a rok)
Celkové množstvo vylúčeného dusíka vyjadrené ako N.	Odstavčatá	1,5 - 4,0
	Ošipané na výkrm	7,0 - 13,0
	Prasnice (vrátane ciciakov)	17,0 - 30,0
	Nosnice	0,4 - 0,8
	Brojlery	0,2 - 0,6
	Kačice	0,4 - 0,8
	Morky	1,0-2,3 ⁽³⁾

⁽¹⁾ Dolnú hranicu intervalu je možné dosiahnuť pomocou kombinácie techník.

⁽²⁾ Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT sa pri žiadnom druhu hydiny nevzťahuje na mládky ani na plemenné zvieratá.

⁽³⁾ Horná hranica intervalu sa vzťahuje na chov moriakov.

Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 24. Úrovně celkového množstva vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT nemusia byť uplatniteľné pri ekologickej živočíšnej výrobe a chove druhov hydiny, ktoré neboli uvedené vyššie.

Zistený stav BAT 3 je uplatňovaný technikami uvedenými v písm. a) až d).

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ predložil Inšpekcii zloženie používaných kŕmnych zmesí, ktoré je prispôbené požiadavkám váhovej kategórie a špecifickému produkčnému obdobiu a stavu ošipovaných. Z podkladov je možné konštatovať, že krmivo obsahuje aj potrebné aminokyseliny – lyzín, metionín, vitamíny A, D3, E a enzýmy fytáza, xylanáza, glukonáza. Prevádzkovateľ používa prípravok TRIPLE P pri výrobe kŕmnych zmesí, k čomu ku kontrole predložil faktúru na nákup 800 kg tohto prípravku na konci roku 2017. Prípravok TRIPLE P zlepšuje stráviteľnosť bielkovín a znižuje emisie čpavku do ovzdušia. Prevádzkovateľ zatiaľ nepredložil prepočet celkového množstva vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT vypracovaný na základe vykonanej analýzy.

4. BAT 4: Riadenie výživy

S cieľom znížiť celkové množstvo vylúčeného fosforu pri zachovaní nutričných potrieb zvierat sa majú v rámci BAT používať také zloženie krmiva a nutričná stratégia, ktoré zahŕňajú niektorú z týchto techník uvedených v písm. a) až d) tohto BAT vo VRK alebo ich kombináciu.

Tabuľka 1.2.

Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT

Parameter	Kategória zvierat	Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT ^{(1) (2)} (počet kg vylúčeného P ₂ O ₅ na miesto pre zviera a rok)
Celkové množstvo vylúčeného fosforu vyjadrené ako P ₂ O ₅ .	Odstavčatá	1,2 - 2,2
	Ošipané na výkrm	3,5 - 5,4
	Prasnice (vrátane ciciek)	9,0 - 15,0
	Nosnice	0,10 - 0,45
	Brojlery	0,05 - 0,25
	Morky	0,15 - 1,0

⁽¹⁾ Dolnú hranicu intervalu je možné dosiahnuť pomocou kombinácie techník.

⁽²⁾ Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT sa pri žiadnom druhu hydiny nevzťahuje na mládky ani na plemenné zvieratá.

Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 24. Úrovně celkového množstva vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT nemusia byť uplatniteľné pri ekologickej živočíšnej výrobe a chove druhov hydiny, ktoré neboli uvedené vyššie.

Zistený stav BAT 4 je uplatňovaný technikami uvedenými v písm. a), b)

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ predložil Inšpekcii zloženie používaných kŕmnych zmesí, ktoré je prispôbené požiadavkám váhovej kategórie a špecifickému produkčnému obdobiu a stavu

ošípaných. Z podkladov je možné konštatovať, že do krmiva je pridávaný enzým fytáza, ktorý znižuje celkové množstvo fosforu vylúčené ošípanými.

Prevádzkovateľ zatiaľ nevykonal prepočet celkového množstva vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT vypracovaný na základe vykonanej analýzy. Technika uvedená v písm. c) sa v prevádzke neuplatňuje.

5. BAT 5: Efektívne využívanie vody

Na efektívne využívanie vody sa v rámci BAT má používať kombinácia týchto techník uvedených v písm. a) až f) tohto BAT vo VRK.

Zistený stav BAT 5 je uplatňovaný technikami uvedenými v písm. a) až d)

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ vedie mesačnú evidenciu záznamov o využívaní vody, ktorú na konci každého roku zasiela Slovenskému hydrometeorologickému ústavu o čom predložil príslušné tlačivo.

Prevádzkovateľ predložil „Oznámenie o uskutočnenom odbere podzemných vôd“ za ročné obdobie v členení mesačných odberov vôd, ktoré bolo zaslané Slovenskému hydrometeorologickému ústavu SHMU za rok 2017. Prevádzkovateľ pravidelne kontroluje a odpisuje stav vodomerov a taktiež prehliada k nim prislúchajúce rozvody používané na zásobovanie vodou, o čom vedie evidenciu. Na čistenie hál sa využívajú vysokotlakové čistiace zariadenia typu Kärcher. Ošípané sú vodou zásobované prostredníctvom kvapkových a miskových napájačiek s prístupom k vode ad libitum. Techniky uvedené v písm. e) a f) sa v prevádzke neuplatňujú, keďže ide o existujúcu prevádzku, pre ktorú by ich zavedenie znamenalo zvýšené náklady.

6. BAT 6: Emisie z odpadovej vody

S cieľom znížiť tvorbu odpadovej vody sa má v rámci BAT používať kombinácia techník uvedených v písm. a) až c) tohto BAT vo VRK.

Zistený stav BAT 6 je uplatňovaný technikami uvedenými v písm. a), až c)

Opis **Áno**

Ošípané sú chované v halách bez možnosti výbehu. Minimalizácia použitej vody sa dosahuje používaním vhodných napájačiek a ich pravidelnou kontrolou a použitím vysokotlakových čističov s nízkou spotrebou vody. Odpadové vody sú akumulované v nepriepustných žumpách. Nekontaminované vody zo striech sú odvádzané do vsaku, dažďové vody zo spevnených plôch sú odvádzané do dažďovej kanalizácie.

7. BAT 7: Emisie z odpadovej vody

S cieľom znížiť emisie do vody z odpadových vôd sa má v rámci BAT používať niektorá z techník písm. a) až c) alebo ich kombinácia uvedených v tomto BAT vo VRK.

Zistený stav BAT 7 je uplatňovaný technikou uvedenou v písm. a)

Opis **Áno**

S odpadovými vodami z čistenia maštali sa nakladá rovnako ako s hnojovicou. Splaškové vody a vody vznikajúce umývaním kafilérneho boxu sú odvádzané do žump a vyvážané na zneškodnenie oprávnenou organizáciou. Technika úpravy odpadovej vody uvedená v písm. b) sa v prevádzke nevykonáva. Odpadové vody nie sú aplikované do pôdy v samotnom areáli prevádzky a z tohto dôvodu sa technika uvedená v písm. c) bližšie neanalyzuje.

8. BAT 8: Efektívne využívanie energie

Na efektívne využívanie energie na farme sa v rámci BAT má používať kombinácia techník uvedených v písm. a) až h) tohto BAT vo VRK.

Zistený stav BAT 8 je uplatňovaný technikami uvedenými v písm. a) až d)

Opis **Áno**

Vetranie hál je zabezpečené ventilátormi s vysokou efektívnosťou, pričom je automatickou vzduchotechnikou zabezpečené vypnutie a zapnutie. Počítač sleduje vonkajšiu a vnútornú teplotu a vlhkosť vzduchu a na základe toho reguluje nasávacie klapky a zapnutie a vypnutie ventilátorov. Stropy hál sú v prevádzke izolované. V halách je využívané energeticky účinné LED osvetlenie. Techniky uvedené v písm. e) až h) – sa v prevádzke neuplatňujú, keďže ich zavedenie by si vyžiadalo požiadavku priestorovosti a zvýšené prevádzkové náklady.

9. BAT 9: Emisie hluku

S cieľom zabrániť vzniku emisií hluku alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa v rámci BAT má vytvoriť a realizovať plán na riadenie hluku, ktorý je súčasťou systému environmentálneho riadenia (pozri položku BAT 1) a ktorý zahŕňa tieto prvky

- a) *Protokol obsahujúci príslušné opatrenia a harmonogramy*
- b) *Protokol na vykonávanie monitorovania hluku*
- c) *Protokol na reakcie na zistené výskyty hluku*
- d) *Program znižovania hluku určený napr. na identifikáciu zdrojov, monitorovanie emisií hluku, označenie príspevkov zdroja a vykonávanie opatrení na ich elimináciu a /alebo zmiernenie*
- e) *Posúdenie minulých výskytov hluku a nápravných opatrení a šírenie poznatkov o výskyte hluku*

Zistený stav BAT 9 nie je uplatňovaný

Opis **Áno**

Prevádzka je existujúca, nachádza sa mimo obytnej zóny. Vzdialenosť od prvých obývaných objektov je cca 120 m a 2,2 km od okraja zastavanej časti obce Šulekovo a 1,2 km od obce Horné Zelenice. V prevádzke a jej okolí nebolo podložené obťažovanie hlukom u citlivých receptorov. Ani na Inšpekciu nebol doručený podnet týkajúci sa obťažovania hlukom, z daného dôvodu sa BAT 9 neuplatňuje.

10. BAT 10: Emisie hluku

S cieľom zabrániť vzniku emisií hluku alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa v rámci BAT má použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia uvádzaných v písm. a) až f) tohto BAT vo VRK.

Zistený stav BAT 10 je uplatňovaný technikami uvedenými v písm. a) a d)

Opis **Áno**

Prevádzka je existujúca, nachádza sa mimo obytnej zóny. Vzdialenosť od prvých obývaných objektov je cca 120 m a 2,2 km od okraja zastavanej časti obce Šulekovo a 1,2 km od obce Horné Zelenice. Silá na skladovanie krmív sú centralizované, čo zabezpečuje minimalizáciu vozidiel naskladňujúcich krmivo v rámci farmy. Dvere maštali sú po celý čas ustajnenia ošípaných uzatvorené, otvárajú sa iba pri vstupe pracovníkov do maštali. Obsluha na farme je zaškolená na príslušnú pracovnú pozíciu. Na vetranie sa používajú ventilátory s vysokou efektívnosťou.

Techniky uvedené v písm. e) a f) sa v prevádzke neuplatňujú, avšak požiadavka kombinácie techník bola splnená.

11. BAT 11: Emisie prachu

Na zníženie emisií prachu z jednotlivých budov pre zvieratá sa má v rámci BAT má použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia uvádzaných v písm. a) až c) tohto BAT vo VRK.

Zistený stav BAT 11 je uplatňovaný technikami uvedenými v písm. a), b)

Opis **Áno**

V prevádzke sa používa vlhké krmivo, čo je jedna z techník na zníženie tvorby prachu v hospodárskych budovách. Ventilačný systém má nízku rýchlosť prúdenia vzduchu s ohľadom na dobré životné podmienky ošipaných v halách. Pri ventilátoroch sú inštalované hmlové trysky. Vodná hmla sa v letných mesiacoch používa na chladenie maštalí. Systém na čistenie vzduchu nie je v prevádzke používaný, a teda technika uvedená v písm. c) sa neuplatňuje, keďže ide o existujúcu prevádzku a realizácia tohto opatrenia nie je možná z dôvodu ekonomickej náročnosti.

12. BAT 12: Emisie zápachu

S cieľom zabrániť vzniku emisií zápachu z farmy alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT vytvoriť, realizovať a pravidelne preskúmať plán na riadenie zápachu, ktorý je súčasťou systému environmentálneho riadenia (pozri položku BAT 1) a ktorý zahŕňa tieto prvky:

- a) *Protokol obsahujúci príslušné opatrenia a harmonogramy*
- b) *Protokol na vykonávanie monitorovania zápachu*
- c) *Protokol na reakcie na zistené obťažovanie zápachom*
- d) *Program prechádzania a odstraňovania zápachu učená napr. na identifikáciu zdrojov, monitorovanie emisií zápachu, označenie príspevkov zdrojov a vykonávanie opatrení na ich elimináciu a /alebo zmiernenie*
- e) *Posúdenie minulých výskytov zápachu a nápravných opatrení a šírenie poznatkov o výskyte zápachu.*

Zistený stav BAT 12 nie je uplatňovaný

Opis **Áno**

V prevádzke a jej okolí nebolo podložené obťažovanie zápachom u citlivých receptorov. Ani na Inšpekciu nebol doručený podnet týkajúci sa obťažovania zápachom, z daného dôvodu sa BAT 12 neuplatňuje.

13. BAT 13: Emisie zápachu

S cieľom zabrániť vzniku emisií zápachu a/alebo vplyvu zápachu z farmy alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT použiť kombinácia uvedená v písm. a) až g) tohto BAT vo VRK.

Zistený stav BAT 13 je uplatňovaný technikami uvedenými v písm. a), b)

Opis **Áno**

Prevádzka je existujúca, nachádza sa mimo obytnej zóny. Vzdialenosť od prvých obývaných objektov je cca 120 m a 2,2 km od okraja zastavanej časti obce Šulekovo a 1,2 km od obce Horné Zelenice. Obmedzenie povrchu hnoja, ktorý vytvára emisie zápachu je dosiahnuté ustajnením ošipaných v halách bez možnosti výbehu s roštovou podlahou.

Techniky uvedené v písm. c) a d) sa neuplatňujú vzhľadom k tomu, že ide o existujúcu prevádzku a ich realizácia by predstavovala zvýšené náklady.

Techniky uvedené v písm. e) až g) sa neuplatňujú, keďže skladovanie, spracovanie ani aplikácia hnoja do pôdy sa v rámci prevádzky nevykonáva.

14. BAT 14: Emisie zo skladovania pevného hnoja

Na zníženie množstva emisií amoniaku do vzduchu zo skladovania pevného hnoja sa má v rámci BAT použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia uvádzaných v písm. a) až c) tohto BAT vo VRK.

Zistený stav BAT 14 nie je uplatňovaný

Opis **Áno**

Vedľajší živočíšny produkt tzv. hnoj, ktorý je definovaný podľa nariadenia (ES) č. 1069/2009 v prevádzke nevzniká a nie je skladovaný. Techniky uvedené v písm. a) až c) BAT 14 sa z vyššie uvedeného dôvodu v prevádzke neuplatňujú.

15. BAT 15: Emisie zo skladovania pevného hnoja

S cieľom zabrániť emisiám do pôdy a vody z uskladnenia pevného hnoja alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT použiť kombinácia týchto techník v uvedenom poradí priorit uvedených v písm. a) až e) tohto BAT vo VRK.

Zistený stav BAT 15 nie je uplatňovaný

Opis **Áno**

V prevádzke nie je skladovaný hnoj, techniky uvedené v písm. a) až c) BAT 15 sa z tohto dôvodu v prevádzke neuplatňujú.

16. BAT 16: Emisie zo skladovania hnojovice

Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu zo skladovania hnojovice sa má v rámci BAT použiť kombinácia techník uvádzaných v písm. a) až c) tohto BAT vo VRK.

Zistený stav BAT 16 je uplatnený technikou uvedenou v písm. a) bod bodom 3

Opis **Áno**

Pri vykonávaní činnosti v prevádzke vzniká hnojovica, prevádzkovateľ uplatňuje techniku tzv. minimalizovanie premiešavania hnojovice, čo znamená, že k porušeniu „krusty“ na povrchu hnojovice v nádržiach dochádza iba bezprostredne pred vyprázdňovaním nádrží za účelom homogenizácie skladovanej hnojovice. Do podroštových kanálov sa pridáva prípravok na znižovanie emisií amoniaku Active NS neutral, ktorý zabezpečuje rýchle vytvorenie stabilnej plávajúcej krusty na hladine nádrží s hnojovicou. Prevádzkovateľ predložil faktúru na dodávku tohto prípravku z februára 2018.

17. BAT 17: Emisie zo skladovania hnojovice

Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu zo skládky hnojovice so zemným valom (lagúny) sa má v rámci BAT použiť kombinácia techník uvádzaných v písm. a), b) tohto BAT vo VRK.

Zistený stav BAT 17 nie je uplatnený

Opis **Áno**

V prevádzke sa nenachádza skládka hnojovice so zemným valom - lagúna, z toho dôvodu sa BAT 17 neuplatňuje.

18. BAT 18: Emisie zo skladovania hnojovice

S cieľom zabrániť emisiám do pôdy a vody zo zhromažďovania hnojovice, jej prepravy potrubiami a zo skládky a/alebo úložiska so zemným valom (lagúny) sa má v rámci BAT použiť kombinácia techník uvádzaných v písm. a) až f) tohto BAT vo VRK.

Zistený stav BAT 18 je uplatňovaný technikami uvedenými v písm. a), b), c), f)

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ predložil Protokoly o vykonanej skúške vodotesnosti pre 7 skladovacích nádrží na skladovanie hnojovice z októbra 2017, z ktorých vyplýva, že všetky objekty sú tesné podľa príslušných noriem. Nádrže sú vybavené systémom signalizujúcim preplnenie (plavákový systém). Tiež predložil Protokoly o vykonanej skúške vodotesnosti pre potrubia využívané na prečerpávanie hnojovice. Skúšky vodotesnosti nádrží sa vykonávajú v intervaloch určených príslušnou legislatívou na úseku ochrany vôd. V predloženom Pláne hnojenia prevádzkovateľ uvádza produkciu hnojovice a objemy skladovacích nádrží. Na základe prepočtu je možné konštatovať, že kapacita skladovacích nádrží je na obdobie 4 mesiacov (podľa integrovaného povolenia) počas, ktorých nie je možná aplikácia hnojovice do pôdy dostačujúca.

Techniky uvádzané v písm. d), e) sa v prevádzke neuplatňujú.

19. BAT 19: Spracovanie hnoja na farme

Ak sa využíva spracovanie hnoja na farme, na zníženie emisií dusíka, fosforu, zápachu a mikrobiálnych patogénov do vzduchu a vody a uľahčenie skladovania hnoja a/alebo aplikácie hnoja do pôdy sa má v rámci BAT hnoj spracúvať pomocou niektorej z techník alebo ich kombinácie uvádzaných v písm. a) až f) tohto BAT vo VRK.

Zistený stav BAT 19 nie je uplatňovaný

Opis **Áno**

Pri vykonávaní činnosti sa v prevádzke hnoj nespracúva, a z tohto dôvodu sa BAT 19 a k nemu prislúchajúce techniky neuplatňujú.

20. BAT 20: Aplikácia hnoja do pôdy

Na prevenciu, alebo prípadne, ak to nie je možné, zníženie emisií dusíka, fosforu a mikrobiálnych patogénov do pôdy a vody v dôsledku aplikácie hnoja do pôdy sa majú v rámci BAT použiť všetky techniky uvádzané v písm. a) až h) tohto BAT vo VRK.

Zistený stav BAT 20 nie je uplatňovaný

Opis **Áno**

Hnoj v prevádzke nevzniká, BAT 20 a k nemu prislúchajúce techniky sa neuplatňujú.

21. BAT 21: Aplikácia hnoja do pôdy

Na zníženie množstva emisií amoniaku do vzduchu z aplikácie hnojovice do pôdy sa má v rámci BAT použiť niektorá z techník alebo ich kombinácia uvádzaná v písm. a) až e) tohto BAT vo VRK.

Zistený stav BAT 21 nie je uplatňovaný

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ nevykonáva aplikáciu hnojovice do pôdy, vykonáva ju zazmluvnená organizácia.

22. BAT 22: Aplikácia hnoja do pôdy

Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z aplikácie hnoja do pôdy sa má v rámci BAT zapracovať hnoj do pôdy v čo najkratšom čase.

Zistený stav BAT 22 nie je uplatňovaný

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ nevykonáva aplikáciu hnojovice do pôdy, vykonáva ju zazmluvnená organizácia.

23. BAT 23: Emisie z celého výrobného procesu

Na zníženie emisií amoniaku z celého výrobného procesu pri chove ošípaných (vrátane prasníc) alebo hydiny sa v rámci BAT má odhadnúť alebo vypočítať zníženie emisií amoniaku z celého výrobného procesu prostredníctvom BAT zavedených na farme.

Zistený stav BAT 23 je uplatňovaný

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ každoročne odovzdáva hlásenia o emisiách všetkých znečisťujúcich látok podliehajúcich poplatkovej povinnosti príslušnému Okresnému úradu na tlačivách NEIS. Z hlásenia je zrejmé že znečisťujúcou látkou vypúšťanou prevádzkou do ovzdušia je amoniak a jeho zlúčeniny.

Prevádzkovateľ predložil Inšpekcii toto hlásenie ako aj rozhodnutie Okresného úradu Hlohovec, orgánu štátnej správy ochrany ovzdušia o určení poplatku za znečisťovanie ovzdušia č. OÚ-HC-OSŽP-2018/000246 zo dňa 15.2.2018, teda zisťuje množstvo emisií amoniaku podľa § 3 vyhlášky č. 363/2010 Z. z.

24. BAT 24: Monitorovanie emisií a parametrov procesov

V rámci BAT sa má monitorovať celkové množstvo dusíka a celkové množstvo fosforu vylúčené v hnoji pomocou niektorej z techník uvedených v písm. a), b) tohto BAT vo VRK minimálne s uvedenou frekvenciou.

Zistený stav BAT 24 nie je uplatňovaný

Opis **Áno**

Celkové množstvo dusíka a celkové množstvo fosforu bude monitorované od 15. 02. 2021.

25. BAT 25: Monitorovanie emisií a parametrov procesov

V rámci BAT sa majú monitorovať emisie amoniaku do vzduchu pomocou niektorej z techník uvedených v písm. a) až c) tohto BAT vo VRK minimálne s uvedenou frekvenciou.

Zistený stav BAT 25 je uplatňovaný technikou uvedenou v písm. c)

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ každoročne odovzdáva hlásenia o emisiách všetkých znečisťujúcich látok podliehajúcich poplatkovej povinnosti príslušnému Okresnému úradu na tlačivách NEIS. Z hlásenia je zrejmé že znečisťujúcou látkou vypúšťanou prevádzkou do ovzdušia je amoniak a jeho zlúčeniny. Prevádzkovateľ predložil Inšpekcii toto hlásenie ako aj rozhodnutie Okresného úradu Hlohovec, orgánu štátnej správy ochrany ovzdušia o určení poplatku za znečisťovanie ovzdušia č. OÚ-HC-OSŽP-2018/000246 zo dňa 15.2.2018, teda zisťuje množstvo emisií amoniaku podľa § 3 vyhlášky č. 363/2010 Z. z.

26. BAT 26: Monitorovanie emisií a parametrov procesov

V rámci BAT sa majú pravidelne monitorovať emisie zápachu do vzduchu.

Zistený stav BAT 26 nie je uplatňovaný

Opis **Áno**

Tento BAT a jeho techniky sa uplatňujú len v prípadoch podloženého obťažovania zápachom. V danej prevádzke obťažovanie zápachom nebolo preukázané, a teda sa BAT neuplatňuje.

27. BAT 27: Monitorovanie emisií a parametrov procesov

V rámci BAT sa majú monitorovať emisie prachu z jednotlivých budov na ustajnenie zvierat pomocou niektorej z techník uvedených v písm. a), b) tohto BAT vo VRK minimálne s uvedenou frekvenciou.

Zistený stav BAT 27 nie je uplatňovaný

Opis **Áno**

V prevádzke sa nevykonáva monitorovanie emisií prachu raz ročne. Vzhľadom na náklady spojené s monitorovaním sa BAT v prevádzke neuplatňuje.

28. BAT 28: Monitorovanie emisií a parametrov procesov

V rámci BAT sa majú monitorovať emisie amoniaku, prachu a/alebo zápachu z jednotlivých budov na ustajnenie zvierat vybavených systémom na čistenie vzduchu pomocou všetkých techník uvedených v písm. a), b) tohto BAT vo VRK minimálne s uvedenou frekvenciou.

Zistený stav BAT 28 nie je uplatňovaný

Opis **Áno**

Chovné haly v prevádzke nie sú vybavené systémom na čistenie vzduchu, a teda BAT techniky sa neuplatňujú.

29. BAT 29: Monitorovanie emisií a parametrov procesov

V rámci BAT sa majú monitorovať procesné parametre uvedené v písm. a) až f) tohto BAT vo VRK.

Zistený stav BAT 29 je uplatňovaný technikami uvedenými v písm. a) až e)

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ využíva v prevádzke 2 ks vodomeroch, ku ktorým predložil dva montážne listy zo dňa 01. 01. 2017. záručné listy. Ich stav pravidelne odpisuje a zaznamenáva v prevádzkovej evidencii. Taktiež eviduje údaje o spotrebovanej elektrickej energii, zemného plynu na základe faktúr. Prevádzkovateľ eviduje prostredníctvom softvéru s názvom Cloudfarm stavy zvierat na farme, ich naskladnenie, vyskladnenie a úhyny zvierat. Uvedeným softvéromsa eviduje aj spotreba krmív. Pri činnosti prevádzky nevzniká hnoj ale hnojovica.

ZÁVERY O BAT PRE INTENZÍVNY CHOV OŠÍPANÝCH

30. BAT 30: Monitorovanie emisií a parametrov procesov

Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z jednotlivých ošipární sa v rámci BAT má používať niektorá z techník uvedených v písm. a) až e) tohto BAT vo VRK.

Tabuľka 2.1.

Úrovně znečišťování súvisiace s BAT pre emisie amoniaku do vzduchu z jednotlivých ošipární

Parameter	Kategória zvierat	BAT-AEL ⁽¹⁾ [počet kg NH ₃ na miesto pre zviera a rok]
Amoniak vyjadrený ako NH ₃	Prasnice v ruji a gravidné prasnice	0,2 – 2,7 ^{(2) (3)}
	Opravené prasnice (vrátane ciciakov) v klietkach	0,4 – 5,6 ⁽⁴⁾

	<i>Odstavčatá</i>	0,03 – 0,53 ^{(5) (6)}
	<i>Ošípané na výkrm</i>	0,1 – 2,6 ^{(7) (8)}

(1) Dolná hranica intervalu je spojená s používaním systému na čistenie vzduchu.

(2) V prípade existujúcich prevádzok využívajúcich systém s hlbokou jamou v kombinácii s technikami riadenia výživy je horná hranica intervalu BAT-AEL 4,0 kg NH₃ na miesto na zvieratá a rok.

(3) V prípade prevádzok používajúcich techniku BAT 30 písm. a) bod 6, 30 písm. a) bod 7 alebo 30 písm. a) bod 11 je horná hranica intervalu BAT-AEL 5,2 kg NH₃ na miesto na zvieratá a rok.

(4) V prípade existujúcich prevádzok využívajúcich techniku BAT 30 písm. a) bod 0 v kombinácii s technikami riadenia výživy je horná hranica intervalu BAT-AEL 7,5 kg NH₃ na miesto na zvieratá a rok.

(5) V prípade existujúcich prevádzok využívajúcich systém s hlbokou jamou v kombinácii s technikami riadenia výživy je horná hranica intervalu BAT-AEL 0,7 kg NH₃ na miesto na zvieratá a rok.

(6) V prípade prevádzok používajúcich techniku BAT 30 písm. a) bod 6, 30 písm. a) bod 7 alebo 30 písm. a) bod 8 je horná hranica intervalu BAT-AEL 0,7 kg NH₃ na miesto na zvieratá a rok.

(7) V prípade existujúcich prevádzok využívajúcich systém s hlbokou jamou v kombinácii s technikami riadenia výživy je horná hranica intervalu BAT-AEL 3,6 kg NH₃ na miesto na zvieratá a rok.

(8) V prípade prevádzok používajúcich techniku BAT 30 písm. a) bod 6, 30 písm. a) bod 7, 30 písm. a) bod 8 alebo 30 písm. a) bod 16 je horná hranica intervalu BAT-AEL 5,65 kg NH₃ na miesto na zvieratá a rok.

Zistený stav BAT 30 je uplatňovaný technikou uvedenou v písm. a) v bode 7

Opis **Áno**

V prevádzke sa uplatňujú ustajnenie zvierat v kotercoch. Odstavčatá sú ustajňované v kotercoch. Výkrmové ošípané a pripustené prasnice sú ustajňované v skupinových kotercoch. Prevádzkovateľ predložil Inšpekcii údaje o zdroji znečisťovania ovzdušia, z ktorých vyplýva že v roku 2017 bolo množstvo amoniaku vypusteného do ovzdušia 12 578,525 kg a priemerný počet chovaných miest pre prasnice za rok bol 879 kusov a chovných miest pre výkrmové ošípané bol 4 767 kusov. Teda emisie amoniaku do ovzdušia pri prasniciach predstavovali 5,106 kg na zvieratá za rok 2017 a pri výkrmových ošípaných 1,697 kg na zvieratá za rok 2017. Avšak aktuálne platné vydané integrované povolenie pre prevádzku neustanovuje celkové množstvo vylúčeného amoniaku v súvislosti s BAT a je potrebné ho aktualizovať.

K. Prílohy správy Nie

-

L. Záver – celkové zhodnotenie

Prevádzkovateľ je povinný uplatňovať nižšie uvedené BAT po roku 2021, avšak z vykonanej miestnej obhliadky a z preskúmania prevádzkovateľom predložených dokladov vyplynulo, že tieto BAT prevádzkovateľ uplatňuje už teraz:

BAT 2; BAT 3; BAT 4; BAT 5; BAT 6; BAT 7; BAT 8; BAT 10; BAT 11; BAT 13; BAT 16; BAT 18; BAT 23; BAT 24; BAT 25; BAT 29; BAT 30

Avšak aktuálne platné vydané integrované povolenie pre prevádzku neustanovuje limity pre celkové množstvo vylúčeného dusíka a fosforu ani limity pre emisie amoniaku do vzduchu uvedené v tabuľkách č. 1.1.; 1.2.; 2.1. príslušných k BAT 3, 4, 30. Taktiež neustanovuje podmienky ani frekvenciu monitorovania emisií amoniaku do vzduchu ani frekvenciu monitorovania celkového množstva dusíka a fosforu vylúčeného v hnoji (hnojovici) uvedené v BAT 24, 25.

Prevádzkovateľ nie je povinný uplatňovať nižšie uvedené BAT a kontrolou bolo zistené, že ich v súčasnosti ani neuplatňuje z týchto dôvodov

- BAT 1; BAT 27; BAT 28 z dôvodu ekonomickej náročnosti ich zavedenia v prevádzke

- BAT 9; BAT 12; BAT 26 z dôvodu, že obťažovanie u citlivých receptorov nebolo podložené

- Prevádzkovateľ bude písomne vyzvaný Inšpekciou na predloženie žiadosti o zmenu integrovaného povolenia z dôvodu potreby aktualizácie podmienok povolenia určených pre prevádzku o vyššie uvedené skutočnosti, keďže po vydaní povolenia bol uverejnený právne záväzný akt Európskej únie o záveroch o BAT pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných. Prevádzkovateľ je povinný zosúladiť sa s prijatými závermi o BAT do 15. 02. 2021.

.....

.....

.....

Strana 15 z 15 správy o kontrole č. 71/2018/Z